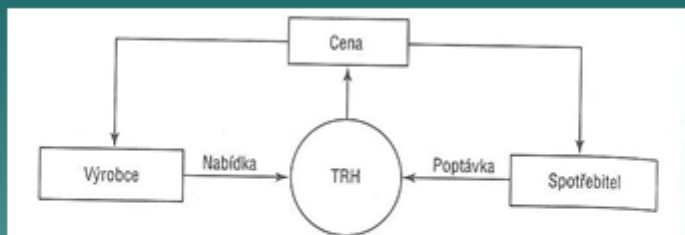

- ◆ Trh – uspořádání (zařízení), jehož prostřednictvím kupující a prodávající vstupují do vzájemných interakcí, aby určili cenu zboží a množství, jež se nakoupí a prodá.

- ◆ Trh – místní
 - ◆ - národní
 - ◆ - světový
- ◆ Trh výrobních faktorů, produktů
- ◆ Trh dílčí, agregátní
- ◆ Trh prodávajícího
 - ◆ kupujícího

- ◆ Tržní mechanismus – soustava ovlivňujících se prvků, prostřednictvím vzájemných interakcí řeší tři základní ekonomické problémy.

Prvky tržního mechanismu

- ◆ Tržní subjekty
- ◆ Cena
- ◆ Poptávka a nabídka

Tržní subjekty

- ◆ Domácnosti
- ◆ Firmy
- ◆ Stát

Cena

- ◆ Cena je pro tržní subjekty základní informací, na podkladě které se dále rozhodují, změna ceny je impulsem pro změny v množství nabízeného a poptávaného zboží.

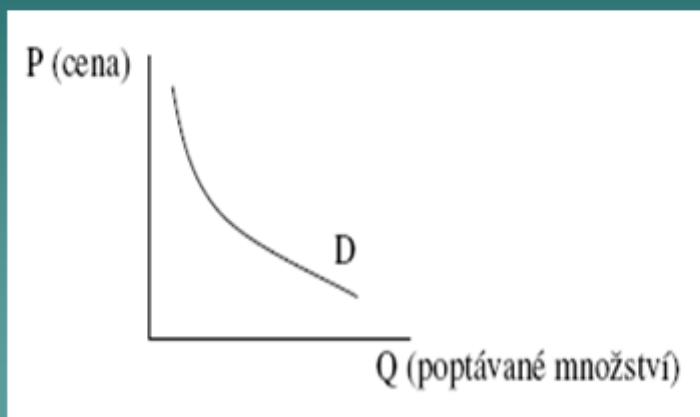
Funkce cen na trhu

- ◆ Informační
- ◆ Motivační
- ◆ Alokační
- ◆ Distribuční

Poptávka

- ◆ Množství zboží, které jsou spotřebitelé ochotni koupit za určitou cenu.
- ◆ Poptávka individuální
 - ◆ tržní
 - ◆ agregátní

Poptávka

- ◆ Příčiny klesající křivky:
- ◆ Důchodový efekt
- ◆ Substituční efekt
- ◆ Zvýšení nebo snížení cen vyvolá pohyby po křivce poptávky, změny v poptávaném množství.

- ◆ Změna poptávky – posun křivky doprava/doleva.
- ◆ Změnu poptávky ovlivňují:
 - ◆ disponibilní důchod spotřebitele
 - ◆ cena (dostupnost) jiných statků
 - ◆ substituty
 - ◆ komplementy
 - ◆ preference (a počet) spotřebitelů

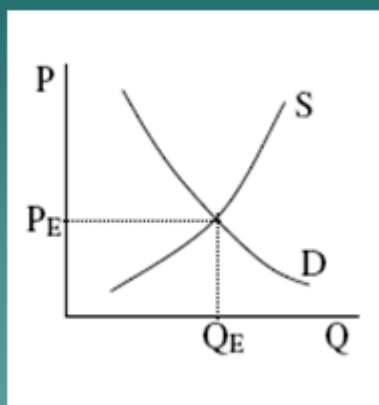
Nabídka

- ◆ Množství zboží, které výrobci dodají na trh při určité ceně.
- ◆ Vysoká cena – stimul pro výrobce.
- ◆ Noví výrobci v odvětví.

- ◆ Zvýšení nebo snížení cen vyvolá změny v nabízeném množství (pohyb po křivce).

- ◆ Změna nabídky – posun křivky doprava/doleva.
- ◆ Změnu nabídky ovlivňují:
 - ◆ Změna nákladů
 - ◆ Technický pokrok
 - ◆ Ceny alternativních výrobků

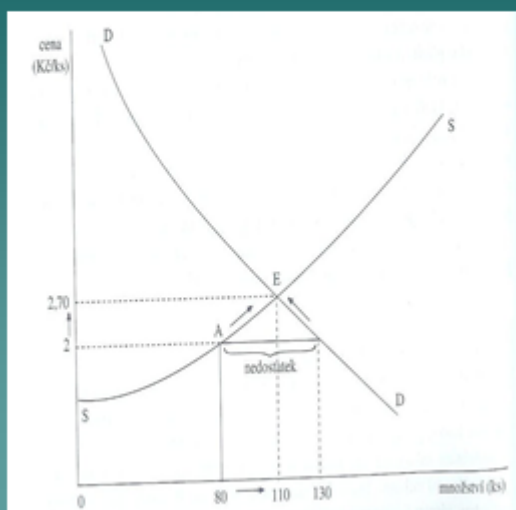
Interakce nabídky a poptávky

- ◆ „Marshallovy nůžky“
- ◆ Dílčí tržní rovnováha
- ◆ Dosahování rovnováhy, předpoklad ceteris paribus.

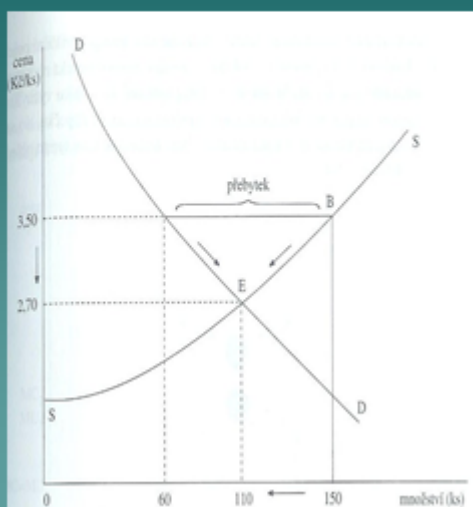
- ◆ E – equilibrium (rovnováha)
- ◆ Rovnovážná cena (P_E) - cena za kterou budou prodávající nabízet přesně takové množství zboží (Q_E), které si za tuto cenu budou chtít kupující koupit.

Dosahování tržní rovnováhy při nedostatku

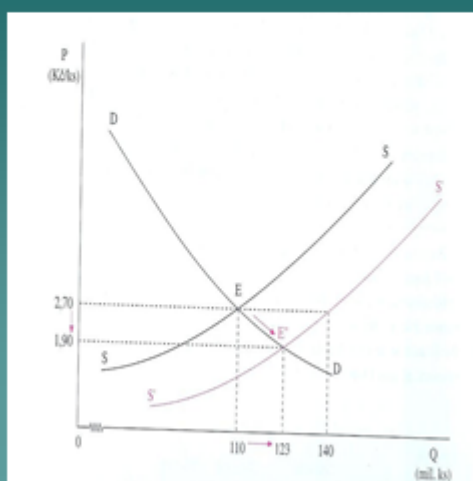
- ◆ Bod A ($Q_s < Q_d$)
- ◆ Zvyšování P.
- ◆ Omezování Q_d .
- ◆ Se zvyšováním P, zároveň růst Q_s .

Dosahování tržní rovnováhy při přebytku

- ◆ Bod B ($Q_s > Q_d$).
- ◆ Snižování P.
- ◆ Navyšování Q_d .
- ◆ Se snížením P zároveň pokles Q_s .

Změna rovnováhy posunu nabídkové křivky

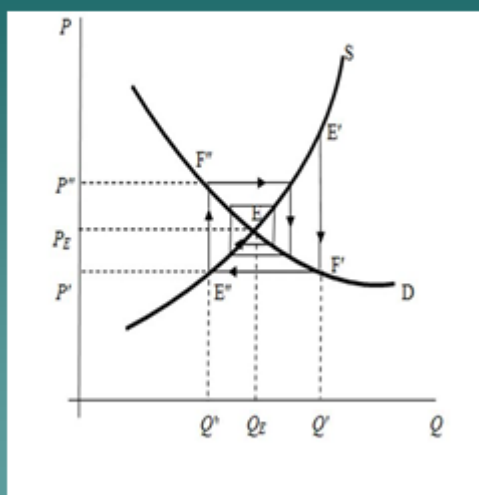

- ◆ Vychýlení z rovnováhy S na S'.
- ◆ $Q_s > Q_d$.
- ◆ Pokles P, nárůst Q_d

Teorém pavučiny

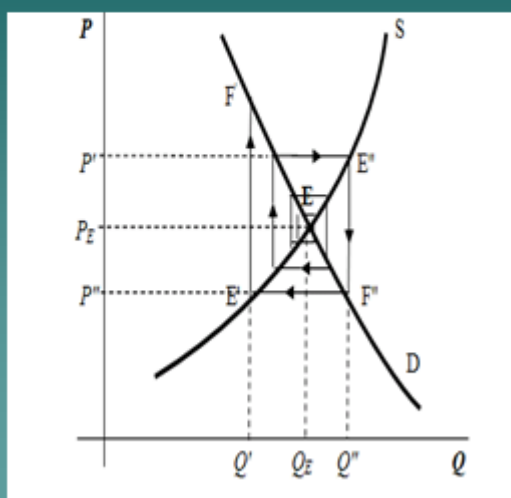
- ◆ znázorňuje dynamický model tržního mechanismu, vliv časového zpoždění na tržní rovnováhu,
- ◆ konvergující pavučina,
- ◆ divergující pavučina,
- ◆ stabilní pavučina.

Konvergující pavučina

- ◆ Nabízeno Q' (E') $Q_s > Q_d$.
- ◆ Q' je možné prodat za P' (F')
- ◆ Za P' nabízeno Q'' (E'').
- ◆ $Q_s < Q_d$
- ◆ Změna P' na P'' (F'')

Divergující pavučina

- ◆ Vychýlení z rovnováhy na E''
- ◆ Nabízeno Q'' .
- ◆ Q'' poptáváno za cenu P'' (F'').
- ◆ Za P'' nabízeno $Q'(E')$
- ◆ $Q_S < Q_D$
- ◆ Q' poptáváno za vyšší cenu (F').

Stabilní pavučina

